

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ ЛЬОТНИЙ КОЛЕДЖ

ЧАСТИНА 1

МАТЕРІАЛИ

I Міжнародної науково-практичної конференції
«АВІАЦІЯ, ПРОМИСЛОВІСТЬ, СУСПІЛЬСТВО»

14 ТРАВНЯ 2020 РОКУ
КРЕМЕНЧУК 2020

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ ЛЬОТНИЙ КОЛЕДЖ**

**ISBN 978-966-610-123-8
ISBN 978-966-610-134-4**

**МАТЕРІАЛИ
І МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«АВІАЦІЯ, ПРОМИСЛОВІСТЬ, СУСПІЛЬСТВО»,
присвяченої 60-річчю КЛК ХНУВС
(Посвідчення № 712 від 29.11.2019 р.)**

**МАТЕРИАЛЫ
І МЕЖДУНАРОДНОЙ НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКОЙ КОНФЕРЕНЦИИ
«АВИАЦИЯ, ПРОМЫШЛЕННОСТЬ, ОБЩЕСТВО»,
посвященной 60-летию КЛК ХНУВД
(Свидетельство № 712 от 29.11.2019 г.)**

**PROCEEDINGS
1 INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
«AVIATION, INDUSTRY, SOCIETY»,
dedicated to the 60th anniversary of KLK KhNUVS
(Certificate № 712 dated November 29, 2019)**

Частина 1

14 травня 2020 р.

Кременчук 2020

УДК 62(33:34:37:61:65:80)
А20

*Рекомендовано до друку оргкомітетом відповідно до доручення
Харківського національного університету внутрішніх справ
№ 33 від 25 лютого 2020 року*

Редакційна колегія:

Швець Д. В., ректор ХНУВС, полковник поліції, доктор юридичних наук, доцент (голова редколегії);

Могілевський Л. В., проректор ХНУВС, доктор юридичних наук, професор (заступник голови);

Шульга В. П., проректор ХНУВС, доктор історичних наук (заступник голови);

Котов О. Б., директор КЛК ХНУВС, доктор технічних наук;

Шмельов Ю. М., заступник директора з навчальної роботи КЛК ХНУВС, кандидат технічних наук;

Давиденко М. Ф., кандидат технічних наук, професор;

Петченко М. В., кандидат економічних наук, керівник наукового відділу КЛК ХНУВС.

Авіація, промисловість, суспільство : матеріали I Міжнар. А20 наук.-практ. конф., присвяч. 60-річчю КЛК ХНУВС (м. Кременчук, 14 трав. 2020 р.) : у 2 ч. / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Кременчуц. льотний коледж. – Харків : ХНУВС, 2020. – Ч. 1. – 524 с.

ISBN 978-966-610-123-8

ISBN 978-966-610-134-4

У збірнику розглянуто результати наукових досліджень учених, студентів, курсантів, практиків з питань сучасних тенденцій і перспектив розвитку авіації, промисловості, суспільства в умовах сьогодення.

УДК 62(33:34:37:61:65:80)

Доповіді друкуються в авторській редакції

Редакція не завжди поділяє думку та погляди авторів. Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, назв, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

ISBN 978-966-610-123-8
ISBN 978-966-610-134-4

© Харківський національний університет внутрішніх справ
© Кременчуцький льотний коледж, 2020

СЕКЦІЯ 10

ФІЛОЛОГІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНО-ІСТОРИЧНІ ПРОБЛЕМИ
СУСПІЛЬСТВА

- 1. Гардаш В. В.** Кременчуцький льотний коледж Харківського національного університету внутрішніх справ, м. Кременчук, Україна **388**
ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В ЯКОСТІ ІНОЗЕМНОЇ У ВІТЧИЗНЯНИХ ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ
- 2. Кісельов Н. Р.** Кременчуцький льотний коледж Харківського національного університету внутрішніх справ, м. Кременчук, Україна **390**
Науковий керівник: **Коверсун Н. А.**
МІСЦЕ РИТОРИКИ В ФОРМУВАННІ СУЧАСНОЇ ОСОБИСТОСТІ
- 3. Коверсун Н. А.** Кременчуцький льотний коледж Харківського національного університету внутрішніх справ, м. Кременчук, Україна **391**
ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЧИТАЦЬКОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ
- 4. Литвиненко Д. А.** Кременчугський лётний колледж Харківського національного університету внутрішніх справ, г. Кременчуг, Україна **393**
ПРОБЛЕМА СВОБОДИ ЧЕЛОВЕКА В ТВОРЧЕСТВЕ ПЛЕХАНОВА
- 5. Матета О. А.** Кременчуцький льотний коледж Харківського національного університету внутрішніх справ, м. Кременчук, Україна **396**
ЕТНОКУЛЬТУРНА ІДЕНТИЧНІСТЬ У КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛЬНИХ ЗМІН
- 6. Петченко М. В., Довбиш Н. С.** Кременчуцький льотний коледж Харківського національного університету внутрішніх справ, м. Кременчук, Україна **399**
БУЛІНГ ЯК СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА: ВИДИ, ПРИЧИНИ, ЗАПОБІГАННЯ
- 7. Сайко М. О.** Кременчуцький льотний коледж Харківського національного університету внутрішніх справ, м. Кременчук, Україна **402**
Науковий керівник: **Чередник С. О.**
МОВНА ГРА ЯК МИСТЕЦТВО РОЗВАГИ ТА ВПЛИВУ
- 8. Саппа М. М.** Харківський національний університет внутрішніх справ, м. Харків, Україна **404**
ПЕРШІ ЛЬОТЧИЦІ УКРАЇНИ
- 9. Сіора В. В.** Кременчуцький льотний коледж Харківського національного університету внутрішніх справ, м. Кременчук, Україна **407**
ШЛЯХИ ФОРМУВАННЯ ГРАМАТИЧНОЇ ТА КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ СТУДЕНТІВ ПРИ НАВЧАННІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ
- 10. Кривець В. Ю.** Лубенський лісотехнічний коледж, м. Лубни, Україна **410**
ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ГРАМАТИЧНОГО АСПЕКТУ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В ТЕХНІЧНОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

- 11. Суринович Е. А.** Белорусская государственная академия авиации, **413**
г. Минск, Республика Беларусь
Научный руководитель: **Машарский З. В.**
АСПЕКТЫ ГЕНДЕРНОЙ СОСТАВЛЯЮЩЕЙ В РАБОТЕ ДИСПЕТЧЕРА УПРАВЛЕНИЯ ВОЗДУШНЫМ ДВИЖЕНИЕМ
- 12. Тимкова В. А.** Вінницький національний аграрний університет, **416**
м. Вінниця, Україна
ПРОФЕСІЙНА КУЛЬТУРА ДІЛОВОГО СПІЛКУВАННЯ МЕНЕДЖЕРА
- 13. Чепурний В. В.** Кременчуцький льотний коледж Харківського національного університету внутрішніх справ, м. Кременчук, Україна **419**
Науковий керівник: **Матета О. А.**
ГЕНДЕРНА СТЕРЕОТИПІЗАЦІЯ В ПРОЦЕСІ МОВНОЇ КОМУНІКАЦІЇ
- 14. Чередник С. О.** Кременчуцький льотний коледж Харківського національного університету внутрішніх справ, м. Кременчук, Україна **422**
ІНТЕРТЕКСТУАЛЬНІСТЬ ЯК СПОСІБ ФОРМУВАННЯ ІНАКОМОВЛЕННЯ
- 15. Кисельов І. А.** Кременчуцький льотний коледж Харківського національного університету внутрішніх справ, м. Кременчук, Україна **424**
Науковий керівник: **Чижова Л. І.**
IMPORTANCE OF ENGLISH LANGUAGE IN AVIATION
- 16. Шлемко М. С.** Снятинський коледж Подільського державного аграрно-технічного університету, м. Снятин, Україна, **Савченко О. А.** Кременчуцький льотний коледж Харківського національного університету внутрішніх справ, м. Кременчук, Україна **427**
ФОРМУВАННЯ ГАРМОНІЙНО РОЗВИНЕНОЇ ОСОБИСТОСТІ ЗАСОБАМИ ХУДОЖНЬОГО СЛОВА

СЕКЦІЯ 11

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ ТА ІНШИХ КРАЇН СВІТУ

- 1. Акімов М. О.** Національна академія внутрішніх справ, м. Київ, **431**
Україна
ПОВІТРЯНІ БОМБАРДУВАННЯ ТА МІЖНАРОДНЕ ПРАВО: СПРОБИ УРЕГУЛЮВАННЯ У РОКИ МІЖ СВІТОВИМИ ВІЙНАМИ
- 2. Alexeiev O. M.** National Aviation University, Kyiv, Ukraine, **434**
Nozhnova M. O. Kremenchuk Flight College of Kharkiv National University of Internal Affairs, Kremenchuk, Ukraine
PROSPECTS FOR THE AVIATION JUDICIAL EXPERTISE
- 3. Апанасенко К. І.** Чернігівський національний технологічний університет, Чернігів, Україна **437**
ВИДАЧА, АНУЛЮВАННЯ Й ЗУПИНЕННЯ ДОЗВІЛЬНИХ ДОКУМЕНТІВ ЯК ЗАСІБ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ГОСПОДАРЮВАННЯ У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОЇ АВІАЦІЇ

ростом спроса в данной отрасли. Эффективное и скорейшее использование недопредставленных групп имеет особенно важное значение для обеспечения того, чтобы у женщин имелись потенциал и возможности удовлетворить потребности глобальной экономики и поддержать непрерывный рост отрасли.

Общество с каждым годом все меньше поддается влиянию стереотипов, изменяющиеся ценности влекут к появлению новых устоявшихся убеждений и уходу от традиционных. Женщины шаг за шагом осваивают новые для себя занятия и виды деятельности, что сопровождается их психологическим самоизменением и изменением их коллективного самосознания, включая представления о том, как должны складываться их взаимоотношения с мужчинами. В последние годы люди меняют свое отношение к стереотипам, принимая их не как данное, а как установку, созданную обществом. Развитие гендерных ролей приводит к размыванию неких барьеров между мужским и женским, индивиды выходят за рамки стереотипов и выбирают профессии, основываясь на своих интересах, а не общественном мнении.

Список литературы

1. Ковалева, И. А. Особенности гендерного аспекта в профессиональной карьере. Москва : Буки-Веди, 2012. С. 50-52. URL: <https://moluch.ru/conf/psy/archive/33/1916/> (дата обращения: 20.04.2020).

2. Хорошильцева Н. А. Биологический пол и социальный тендер: от различия к оппозиции. URL: https://superinf.ru/view_helpstud.php?id=3929/ (дата обращения: 20.04.2020).

УДК 174:005.95-051

Тимкова В. А., к.ф.н., доцент, завідувач кафедри української та іноземних мов

Вінницький національний аграрний університет, м. Вінниця, Україна

ПРОФЕСІЙНА КУЛЬТУРА ДІЛОВОГО СПІЛКУВАННЯ МЕНЕДЖЕРА

Ділове спілкування відрізняється від буденного (дружнього) тим, що, по-перше, в його процесі ставиться мета і конкретні завдання, які вимагають свого розв'язання; по-друге, ми не можемо просто так, без достатніх на те підстав припинити взаємодію з партнером (принаймні, без втрат для обох сторін). Звичайно, при цьому ділові стосунки не виключають дружні, і навпаки. Але їх взаємозв'язок вельми відносний: коли друзі стають діловими партнерами їх стосунки часто псуються; і навпаки, з ділових відносин нерідко виростає міцна дружба.

У повсякденному житті найчастіше ми оточуємо себе тими людьми, які нам приємні, а в діловій атмосфері змушені спілкуватися з тими, хто нам потрібен. Чудово, коли цезбігається! Але так буває далеко не завжди. І якщо у своєму особистому житті ми можемо перестати зустрічатися з приятелем,

чимось розсердивши нас, то в діловому світі контакти не перериваються за принципом «не хочу – не буду» [1, 3, 4].

У цьому сенсі важливо мати на увазі, що зміст ділового спілкування передбачає: вміння вибудовувати стосунки з різними людьми (в тому числі і з тими, хто викликає у вас сильну антипатію) і домагатися максимальної ефективності ділових контактів; розуміння, що партнера по спілкуванню цікавить насамперед те, наскільки ви йому можете бути корисні. Тому в діловому спілкуванні потрібно демонструвати насамперед свою корисність для ділових партнерів, а не особисте. Етика ділового спілкування базується на таких правилах і нормах поведінки партнерів, які сприяють розвитку співпраці. Передусім йдеться про зміцнення взаємодовіри, постійне інформування партнера щодо своїх намірів і дій, запобігання обману та невиконанню взятих зобов'язань. У деяких зарубіжних корпораціях і фірмах навіть розроблено кодекси честі для службовців. Доведено, що бізнес, який має моральну основу, є вигіднішим і прогресивнішим [1, 2, 4].

Професійне спілкування формується в умовах конкретної діяльності, а тому певною мірою вбирає в себе її особливості, є важливою частиною, засобом цієї діяльності. У просесійній культурі спілкування можна виокремити загальні норми спілкування, що зумовлені характером суспільного ладу і ґрунтуються на здобутках минулого і сучасного. Водночас культура має індивідуальний характер і виявляється у способах спілкування, що їх вибирає суб'єкт у певних ділових ситуаціях щодо конкретних людей.

Маючи ділові справи з іноземцями, слід пам'ятати про національні особливості спілкування. У кожного народу є свої культурні традиції, свій національний характер, їх не можна ігнорувати. Поки інтереси сторін збігаються, національні відмінності практично не помітні. Якщо виникає конфлікт – вони відіграють важливу роль. Національний стиль спілкування — це лише типові, більш яскраво виражені особливості мислення та поведінки. Ці риси притаманні не обов'язково всім представникам певної нації. Але завжди при зустрічах з іноземцями ця інформація має слугувати орієнтиром, оскільки національні особливості можуть вплинути на результати спілкування [1, 3, 5].

Діловий етикет – це норми, які регламентують стиль роботи, манеру спілкування між фірмами, імідж бізнесменів і т.д. Етика підприємництва неспроможна виникнути і зсуб'єктивного бажання. Її формування – складний і тривалий процес. Умовами її формування є: політична й економічна свобода, сильна виконавча влада, стабільність законодавства, пропаганда, право.

Соціальна відповідальність є похідною тих, особистих цінностей, які впливають з етикіменеджерів та підлеглих їм працівників. Суспільство, будь-яка організація чи група працівників визначає свою етику поведінки. Під етикою поведінки слід розуміти сукупність вчинків та дій людей, які відповідають тим нормам моралі, свідомості чи порядку, що склались у суспільстві або до яких воно прямує.

Ділове спілкування стає тим ефективнішим, чим краще в ньому пов'язуються всі засоби (і вербальні, і невербальні) із дотриманням ділового етикету. Так, люди, особливо під час першої зустрічі, звертають увагу на

зовнішній вигляд одне одного. Тому одяг ділової людини має бути охайним, відповідати конкретній ситуації. Що і як одягати на зустріч залежить від того, відбудеться вона вдень чи ввечері, влітку чи взимку, буде офіційною чи дружньою. Звичайно недоречними на діловій зустрічі будуть відкрита сукня, сильні парфуми, надто яскравий макіяж.

У практиці сучасного ділового спілкування ефективно використовуються різні форми колективного обговорення ділових проблем, до яких належать діалогічні форми, а саме, наради, збори, переговори, дискусії, диспути, «мозковий штурм» та ін. Однією із найбільш поширених і ефективних форм ділового спілкування є наради. Наради виконують важливі функції, оскільки передбачають спільне обговорення ділових проблем, дають змогу учасникам проаналізувати аспекти цих проблем, висловлювати аргументи щодо власного бачення ситуації, способів подальшого їх вирішення та знайти оптимальні варіанти рішень. Крім того, нарада є інформаційно насиченою формою, яка дає можливість керівництву організації ознайомити колектив з новою інформацією щодо напрямів діяльності, стратегії розвитку тощо. Соціологічні дослідження підтверджують ефективність застосування нарад у сучасному діловому житті, оскільки більш ніж половину свого робочого часу керівники проводять саме на нарадах. Як будь-яка інша форма бесіди, проведення наради потребує ретельної підготовки та застосування ефективних комунікативних стратегій. Важливою формою сучасних ділових контактів, що відбуваються у контексті розвитку інтеграційних процесів глобалізованого суспільства, є переговори. Переговори як колективна форма обговорення ділових проблем передбачає обмін думками, розробку спільної стратегії діяльності, спрямованої на успішну реалізацію поставленою мети. Треба зважати на те, що ефективність та результативність переговорів корелює з рівнем підготовки та обраної комунікативної стратегії поведінки партнерів під час переговорного процесу. Переговорний процес складається з певних етапів, до яких належить аналіз ситуації, визначення мети переговорів, розроблення стратегії їх проведення, проведення попереднього аналізу позицій учасників переговорів, урахування їхніх інтересів, прогнозування конфліктних ситуацій, що можуть виникнути під час переговорного процесу, способи розв'язання конфліктів у разі їх виникнення, способи досягнення компромісу у прийнятті рішення щодо спільних дій.

Отже, аналіз існуючої наукової літератури дає підстави визначити ділове спілкування як взаємодію ділових партнерів для вирішення конкретних проблем і організації ділового співробітництва, яке має на меті встановлення, підтримку і розвиток контактів з партнерами по спільній діяльності для досягнення певних результатів, є невід'ємною складовою будь-якої професійної, організаційної і управлінської діяльності. Слід підкреслити, що ділове спілкування – це комунікативна діяльність, яка характеризується досить високим рівнем формалізації. Основний мотив такої діяльності випливає з необхідності задоволення важливих матеріальних, соціальних, духовних потреб особистості. Ця діяльність має свої власні засоби, зв'язана з іншими видами людської діяльності, їй властивий специфічний продукт – поведінка, емоційний стан, рішення (змінені в процесі спілкування), інформація (отримана або

передана), досягнутий рівень інтеграції партнерів. Основою ділового спілкування є ділове мовлення, яке повинно відповідати таким вимогам: точність у формулюванні думки, недвозначність; логічність, послідовність; стислість; відповідність між змістом і мовними засобами; відповідність між мовними засобами та ситуацією спілкування; відповідність між мовними засобами й стилем викладу; різноманітність мовних засобів; нешаблонність у побудові висловлювання; доречність; виразність дикції; відповідність інтонації мовленнєвій ситуації.

Отже тільки висока культура ведення діалогу може допомогти уникнути небезпеки перетворити розмову в конфлікт, сварку, викликати стан взаємного недовір'я і ворожнечі. Таким чином, комунікативні процеси, зокрема ділове професійне спілкування є важливим компонентом менеджменту-діяльності.

Список літератури

1. Воронкова В.Г., Беліченко А.Г., Мельник В.В., Ажажа М.А. Етика ділового спілкування : Навчальний посібник. Львів : Магнолія. 2009. 312 с.
2. Діловий етикет в менеджменті та в бізнесі. URL: <http://stud24.ru/management/dlovij-etiket-v-menedzhment-ta/506567-2057609-page1.html> (дата звернення 16.03.2020).
3. Чмут Т.К., Чайка Г.Л. Етика ділового спілкування : Навч. посіб. 3-те вид., стер. К.: Вікар, 2003. 215 с.
4. Етика бізнесу. URL: <http://www.etica.in.ua/etika-i-biznes/> (дата звернення 16.03.2020).
5. Діловий етикет. URL: <http://ua.textreferat.com/referat-14066-1.html> (дата звернення 16.03.2020).

УДК 305.6316.77

Чепурний В. В., курсант

Науковий керівник: Матета О. А., к.п.н., доцент

Кременчуцький льотний коледж Харківського національного університету внутрішніх справ, м. Кременчук, Україна

ГЕНДЕРНА СТЕРЕОТИПІЗАЦІЯ В ПРОЦЕСІ МОВНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Мовна комунікація безпосередньо пов'язана з соціальними і гендерними статусами її учасників. Для досягнення позитивного результату у процесі спілкування, особливо з представниками протилежної статі, потрібно зважати на цілий ряд статусно-рольових відмінностей, темперамент, стиль, відношення до конфліктних ситуацій. Надважливо під час спілкування не піддатися вже існуючим гендерним стереотипам, що сформувалися у суспільстві.

Саме поняття «гендер» запровадив у наукову сферу американський психоаналітик Столлер у праці «Стать і гендер» у 1968 році.

Наукове видання

МАТЕРІАЛИ

I МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

«АВІАЦІЯ, ПРОМИСЛОВІСТЬ, СУСПІЛЬСТВО»,

присвяченої 60-річчю КЛК ХНУВС

(Посвідчення № 712 від 29.11.2019 р.)

Частина 1

14 травня 2020 р.

Формат 60x84/16. Ум. друк. арк. 30,57. Обл.-вид. арк. 31,36.

Тираж 25 прим. Зам. № 2020-9.

Видавець і виготовлювач –

Харківський національний університет внутрішніх справ,
просп. Льва Ландау, 27, м. Харків, 61080.

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3087 від 22.01.2008.